

N:o 132.

Af Herr Ola Månsson: Om bankovinstens användande.

Min motion förlidet år under N:o 154 och deri uttalade åsigter om bankovinstens användande för Riksbankens egna ändamål och till stärkande af bankens metalliska kassa synes haft full befogenhet vid sammanställning af följande faktiska siffror. 1876 den 15 Januari var metalliska kassan 20,137,942: 42.

1877 samma tid 14,414,694: 66.

Således minskats under räkenskapsåret med närmare 6,000,000! Här har man väl ändtligen klart för sig hvad det för Riksbanken vill säga med öfvergången från silfver- till guldmynt såsom värdemätare, och realisationen af silfret under fallande pris. Önskligt vore, om man nu vore närmare slutet än början till sådana förluster. Här får man väl också söka anledningen till den stora minskning i sist förflutna årets vinstmedel, der skilnaden de 2:ne närmaste räkenskapsåren emellan — minskningen det sista uppgår till 782,135 kronor 49 öre, och detta under yttre och inre lugn då jordbruket, bergsbruk, industri, handel och öfriga näringar ej hafva lemnats i sin raska utveckling — torde visa centralbanken såsom lastdragare och i behof af förstärkta krafter, att i den onda dagen ej svigta, utan upprätthålla det stora mål, honom åligger till svenska folkets trygghet och nytta. Jag skulle således icke det ringaste hafva skäl till ändring i mina förra motioner om hela vinsten för bankens egna ändamål i en tid, då många millioner öfverskott i statskassan förefinnas, om icke Riksdagen under senare åren antagit som princip, att närmast hälften af bankovinsten lemnats till statsverket, och det öfriga anvisats till bankens egna ändamål. Jag vill alltså i öfverensstämmelse dermed vördsamligen föreslå:

att af den för 1876 upplupna bankovinst, som utgör 1,820,691 kronor 90 öre, närmast hälften, 900,000 kronor, må till Riksgäldskontoret öfverlemnas under år 1878, på den tid bankofullmåk-

tige bestämma, och återstoden, 920,691 kronor 90 öre, i Riksbanken bibehållas att, då bankofullmäktige finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda statspapper, som vid behof kunna användas för att stärka metalliska kassan.

Stockholm den 27 Januari 1877.

Ola Månsson,
Blekinge.

N:o 133.

Af Herr Ola Månsson: Om underdånig skrifvelse angående upphörande af enskilda bankers rätt att utgifva sedlar å fem kronors valör.

Då vid 1874 års riksdag ny lag för de enskilda bankerna antogs, innehöll det angående sedelutgifningsrätten fattade beslutet, att banksedlar skulle få utgifvas å femtio, etthundra, femhundra och ett tusen kronors valör samt intill dess Kongl. Maj:t annorlunda förordnade jemväl å tio och fem kronor. Orsaken till, att enskilda bankernas sedlar å fem kronor icke helt och hållet afskaffades då, uppgafs vara den, att Riksbanken fick utgifva sedlar å mindre valör; men det framhölls likväl, att, på det guld- och silfvermynt skulle utkomma i rörelsen, blifva spriddt inom landet och vid möjligen inträffande penningekriser lemna större trygghet för allmogen, privatbanksedlarne å fem, ja äfven tio kronors valör, skulle komma att indragis så snart Riksbankens sedlar å en krona icke vidare utlemnades. Detta senare har förr än nu inträffat; men hvad som för tre år sedan uttalades angående privatbankernas mindre sedelvalörer och som äfven då utgjorde grunden för Riksdagens